

**Česká školní inspekce
Ústecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIU-1086/22-U

Název	Základní škola a Základní umělecká škola Ústí nad Labem, Husova 349/19, příspěvková organizace
Sídlo	Husova 349, 400 07 Ústí nad Labem
E-mail	zsazus_ul@iol.cz
IČO	44553331
Identifikátor	600085520
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jaroslava Pšeničková
Zřizovatel	Statutární město Ústí nad Labem
Místo inspekční činnosti	Husova 349, Ústí nad Labem, Školní 87, Velké Březno
Inspekční činnost na místě	4. 10. 2022 – 7. 10. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, základní uměleckou školou a školní družinou podle příslušných školních vzdělávacích programů. Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní, základní umělecké a zájmové vzdělávání a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy.

Charakteristika

Základní škola a Základní umělecká škola Ústí nad Labem, Husova 349/19, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy, základní umělecké školy a školní družiny.

V době inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo 312 žáků. Do běžných tříd je integrováno 10 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, pro jednoho z nich škola vypracovala individuální vzdělávací plán. Škola poskytuje vzdělávání 12 dětem v přípravné třídě. V základní umělecké škole bylo v době inspekční činnosti zapsáno 269 žáků v hudebním oboru. Zájmové vzdělávání je poskytováno 29 účastníkům v jednom oddělení školní družiny.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Strategii rozvoje zpracovala ředitelka školy na základě SWOT analýzy. I přes stanovení konkrétních opatření pro úspěšnou realizaci cílů se daří naplňovat jen některé. Efektivní je spolupráce se subjekty zabývajícími se problematikou sociálně znevýhodněných obyvatel (např. spolek Krásné sousedění – vybudování komunitní zahrady, kterou využívají také žáci školy, orgán sociálně-právní ochrany dětí, Poradna pro integraci). Zapojení do Asociace školních sportovních klubů ČR umožňuje žákům účastnit se sportovních soutěží a tím smysluplně trávit volný čas. Aktivní zapojení žáků do dění školy se prostřednictvím žakovského parlamentu zatím nedaří, pozitivem je spolupráce třídních kolektivů na vydávání školního časopisu. Nastavené vzdělávací strategie nejsou zcela účinné. Nedaří se naplňovat cíle v oblasti zlepšování kvality poskytovaného vzdělávání, což se projevilo v průběhu hospitovaných hodin.

Organizační, řídicí i kontrolní kompetence jsou účelně rozděleny mezi ředitelku školy a jejího zástupce. Pravidelné porady a otevřená komunikace se všemi účastníky vzdělávacího procesu zajišťují bezproblémový přenos informací. Úroveň pedagogického procesu je průběžně monitorována hospitační činností, avšak metodická podpora pedagogů není pro zlepšování kvality jejich práce zcela účinná. Pedagogům nejsou v dostatečné míře navrhována opatření ke zlepšení jejich práce. Také činnost metodických orgánů není zcela efektivní. Jejich členové se soustředí na organizační záležitosti, chybí vyhodnocování výsledků vzdělávání a přijímání vhodných opatření k jejich zlepšení. Kompetence spojené s řízením základní umělecké školy delegovala ředitelka na vedoucí učitelku, která průběžně monitoruje, kontroluje a vyhodnocuje práci pedagogů. V případě potřeby přijímá účinná opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Účastní se pracovních jednání ředitelů základních uměleckých škol v kraji, což přispívá k efektivnímu rozvoji jejich kompetencí v oblasti řízení.

Daší vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřuje na studium ke splnění kvalifikačních předpokladů, výkonu specializovaných činností a prohlubování odborné kvalifikace. Výběr kurzů a školení vychází především ze zájmu jednotlivých učitelů a nezohledňuje aktuální potřeby školy, např. v oblasti individualizace a diferenciací výuky, formativního hodnocení a efektivních vzdělávacích strategií. Předávání získaných poznatků není systematické a nedochází k ověřování jejich praktického uplatňování ve výuce. V základní umělecké škole si učitelé odbornost rozšiřují také individuálně dle vlastního zájmu a to v oblasti teoretické i praktické. Získané poznatky a zkušenosti efektivně využívají v pedagogické práci.

Materiální podmínky se od poslední inspekční činnosti zlepšily, umožňují realizaci a naplňování vzdělávacích programů jednotlivých součástí školy. Pro podporu aktivizace

žáků jsou účelně využívány odborné učebny např. informatiky, cizích jazyků, výtvarné a hudební výchovy. Prostředí odborných učeben základní umělecké školy je estetické, doplněno bylo o potřebné nástrojové vybavení a didaktické pomůcky, které jsou účelně využívány v průběhu výuky. Výuka v pronajatých prostorách odloučeného pracoviště probíhá převážně v běžných učebnách, které svým vzhledem neposkytují pro umělecké vzdělávání podnětné prostředí. Vybavenost školní družiny (množstvím her, hraček, stavebnic, materiálu pro vlastní tvoření apod.) a její estetická výzdoba příznivě ovlivňují kvalitu zájmového vzdělávání.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávací nabídka v přípravné třídě základní školy byla pestrá a vycházela z aktuálně tematicky zaměřeného integrovaného bloku. Děti si upevňovaly dovednosti z rozumové výchovy, rozvíjely předmatematické představy a jemnou motoriku. Vyučující věnovala velkou pozornost zlepšování řečových dovedností, průběžně děti motivovala a ve spolupráci s asistentem pedagoga jim poskytovala účinnou individuální podporu. Děti se aktivně a se zájmem zapojovaly do řízených i spontánních činností. V průběhu vzdělávání jednoduchým způsobem využívaly prvky sebehodnocení.

Společným znakem výuky na prvním stupni základní školy bylo účelné střídání činností. Pedagogové většinou poskytovali všem žákům potřebnou podporu a svým vstřícným přístupem je motivovali k aktivitě. V některých hodinách byla vhodně zařazena skupinová práce podporující kooperaci. Ve většině vyučovacích hodin pedagogové probírané téma efektivně propojovali s běžným životem. Jen v některých hodinách měli žáci v závěru prostor pro reflexi průběhu hodiny, svého zapojení do výuky a míry naplnění vzdělávacího cíle.

Při vzdělávání na druhém stupni základní školy převládala frontální výuka s řízeným rozhovorem, která se projevila nižším zapojením žáků do vzdělávacího procesu. Dominantní role učitele ve většině hodin nepodněcovala všechny žáky k aktivní účasti a zájmu o výuku. Jen ojediněle zařadili pedagogové skupinovou práci a vedli žáky k rozvoji kooperace. Výuka byla převážně zaměřena na získávání znalostí. Žáci nebyli vedeni k práci s různými informačními zdroji a rozvoji kritického myšlení. Jen výjimečně dostávali příležitosti k souvislému mluvenému projevu a formulaci vlastních názorů. Pouze v některých hodinách byla účelně využita didaktická technika a vhodné výukové aplikace všemi žáky. Společnou práci učitelé často doplňovali samostatnou prací, při které poskytovali žákům individuální podporu i potřebný čas pro řešení úloh. Cílená diferenciacce dle vzdělávacích potřeb žáků vycházející z předchozí diagnostiky uplatňována nebyla. Většina pedagogů nevěnovala závěry hodin účelnému shrnutí a upevnění probíraného učiva, ani neověřovala míru naplnění stanoveného vzdělávacího cíle. Jen ojediněle byli v hodinách žáci vedeni k sebehodnocení nebo vzájemnému hodnocení jako prostředku motivace pro další učení.

Různá úroveň vedení výuky byla patrná také při vzdělávání a získávání kompetencí žáků v cizím jazyce. Na prvním stupni bylo převážně efektivně střídáním různých metod a forem procvičováno a upevňováno probírané učivo. Motivaci žáků zapojit se do výuky zvyšovala zábavná forma některých aktivit. Výuka na druhém stupni byla učiteli jen ojediněle vedena v příslušném cizojazyčném prostředí. Někdy byl příliš kladen důraz na překladovou metodu, při které se žáci seznamovali s izolovanými slovními spojeními bez praktického využití v konkrétních komunikačních situacích. Nedostatečně byly podporovány interaktivní řečové dovednosti žáků, produktivní řečové dovednosti byly rozvíjeny převážně v komunikační rovině učitel-žák.

Hudební výchova ve třídě s rozšířenou výukou tohoto předmětu byla vedena jak po stránce odborné, tak metodické na velmi dobré úrovni. Žáci prokazovali znalosti, aktivně se do výuky zapojovali. V závěru měli všichni prostor pro reflexi průběhu hodiny, svého zapojení do výuky a míry naplnění vzdělávacího cíle.

V základní umělecké škole byly hospitované hodiny individuální i kolektivní výuky hudebního oboru kvalitně odborně připravené a organizačně dobře zvládnuté. Od poslední inspekční činnosti nastal pozitivní posun v nastavení vzdělávacího cíle a práci s ním. Učitelé poskytovali žákům srozumitelné pokyny k interpretaci stupnic, etud, cvičení a přednesových skladeb, v mnoha hodinách s účinným využitím ukázky vlastní nebo společné hry. Hra na nástroj byla vhodně propojována s hudební teorií. Žáci získávali potřebnou zpětnou vazbu vedoucí k dílčím učebním pokrokům a rozvoji uměleckých kompetencí. Kladené nároky odpovídaly jejich věku a individuálním předpokladům. Žáci byli většinou vybízeni k sebereflexi a k uvědomování si vlastních učebních pokroků.

Na základní vzdělávání vhodně navazuje zájmové vzdělávání ve školní družině, které je doplňováno četnými aktivitami, projekty (např. Putování za pohádkou, Cesta kolem světa, Rok Harryho Pottera) a dalšími akcemi (např. Halloween, Maxi Člověče nezlob se, Vánoční trhy, Zimní olympiáda, Masopustní karneval). Sledované řízené činnosti, které jsou v tomto školním roce tematicky zaměřené podle celoročního projektu „Indiánský rok“, podporovaly všestranný rozvoj osobnosti účastníků a přispívaly k utváření přátelských vztahů v kolektivu. Dovednosti žáků jsou také rozvíjeny v zájmových útvarech zaměřených na zpěv a sport.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zjišťování individuálních a skupinových výsledků vzdělávání je v základní škole založeno na tradičních interních evaluačních nástrojích (písemné práce, ústní zkoušení, praktické činnosti aj.). Další vhodné nástroje, např. externí testování, škola nevyužívá. Pro mapování znalostí a dovedností žáků po období distančního vzdělávání se škola nezúčastnila ani výběrového zjišťování výsledků žáků 2021/2022. Intenzivní podpora žáků prostřednictvím doučování (zejména v českém jazyce a matematice na prvním stupni) se neodráží ve snížení počtu neúspěšných žáků. Podíl neprospívajících žáků ve školním roce 2021/2022 činil 15 %. Za rizikové z hlediska dalšího profesního uplatnění i budoucího občanského života lze považovat fakt, že ze 44 žáků, kteří neprospěli, bylo 8 žáků 9. ročníku. V hodnocení chování žáků bez výjimky převažují kázeňská opatření, kterých bylo ve školním roce 2021/2022 žákům uděleno 135, pochvala žádná. Sníženým stupněm z chování bylo v 1. pololetí hodnoceno 18 žáků, ve 2. pololetí 21 žáků. Převaha udělených napomenutí a důtek svědčí o opomíjení motivační složky pedagogického působení. Výsledky vzdělávání za jednotlivá klasifikační období škola sumarizuje a na jednáních pedagogické rady projednává. Hodnocení má však převážně statistickou povahu, chybí podrobnější analýza a realizace opatření ke zlepšení prospěchu jednotlivých žáků ohrožených školním neúspěchem a jejich následné vyhodnocování.

Základní umělecká škola věnuje náležitou pozornost ověřování úrovně vzdělávacího procesu a kvalitě prezentovaných výstupů. Vedoucí učitelka vyhodnocuje výsledky vzdělávání v rámci hospitační činnosti a při třídních a školních koncertech nebo na vystoupeních žáků pro veřejnost. Důležitým prvkem pro hodnocení výsledků vzdělávání je zapojení žáků do školních pěveckých sborů, komorní hry nebo flétnového souboru, kde mohou prakticky zúročit získané kompetence. Žáci se zúčastňují uměleckých přehlídek a soutěží, poslední významná ocenění byla získána v celostátní klavírní soutěži (4. místo) a v krajském kole ve hře na bicí nástroje (1. místo). V posledních letech škola eviduje

zvýšený počet žáků, kteří předčasně ukončili vzdělávání z různých osobních důvodů, např. ztráta zájmu o vzdělávání, jiné zájmové aktivity, změna bydliště a přestup do jiné školy.

Svémi aktivitami základní umělecká škola významným způsobem ovlivňuje kulturní život žáků, pravidelně pořádá nebo spolupřřádá žánrově pestré akce pro jejich rodiče i veřejnost. Je otevřená všem zájemcům, vytváří zázemí k aktivnímu trávení volného času a podílí se na odstraňování sociálních bariér.

Podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami zabezpečuje výchovná poradkyně. Spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, zajišťuje informování učitelů o podpůrných opatřeních a v případě potřeby tvorbu plánů pedagogické podpory nebo individuálních vzdělávacích plánů. Ve sledovaných hodinách však byla diferenciací dle vzdělávacích potřeb či dosahovaných výsledků zaznamenána jen ojediněle. Vzhledem k velkému počtu žáků ze sociokulturně nepodnětného prostředí řeší výchovná poradkyně také vysoké absence žáků. Ve spolupráci se zákonnými zástupci a odborem sociálněprávní ochrany dítěte se jen v některých případech daří žáky motivovat k docházce do školy a snižovat jejich vysokou absenci.

Výchovná poradkyně poskytuje žákům a někdy také jejich zákonným zástupcům kariérové poradenství. Informuje je o talentových zkouškách, nabídkách středních škol či důležitých termínech, zajišťuje přednášky i pomoc s přihláškami.

Školní metodička prevence zajišťuje realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování žáků. Ve spolupráci s učiteli jsou preventivní témata probírána ve vyučovacích předmětech. Pravidelné třídnické hodiny umožňují učitelům řešit rizikové chování žáků či vztahové problémy mezi nimi, v případě potřeby také s podporou metodičky. Pokud se objeví závažnější rizikové chování, následuje bezprostřední intervence a kontaktování zákonných zástupců žáka. Díky tomuto postupu se většinou daří rizikové chování žáků včas zachytit a omezit jeho další rozvoj. K podpoře psychické pohody žáků přispívá možnost otevřené konzultace s učiteli nebo využití schránky důvěry. Rozvoj osobnostních a sociálních kompetencí podporují společné akce napříč ročníky.

Závěry

Vývoj školy

Škole se daří průběžně zlepšovat materiální podmínky. V základní škole přetrvávají některé nedostatky z předchozí inspekční činnosti – absence ověřování vzdělávacího cíle vzhledem k očekávaným kompetencím žáků, diferenciací učiva podle individuálních schopností žáků, využívání různorodých organizačních forem a metod práce.

Silné stránky

- Činnost základní umělecké školy cíleně podporuje zájem a talent žáků v hudební oblasti. Pozitivně také přispívá k jejich osobnostnímu rozvoji.
- Promyšlená vzdělávací nabídka v zájmovém vzdělávání efektivně podporuje osobnostní a sociální rozvoj účastníků a napomáhá k smysluplné náplni volného času.
- Předškolní vzdělávání v přípravné třídě poskytuje dětem významnou podporu k úspěšnému vstupu do základního vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vzdělávací strategie nejsou zcela účinné, spolu s nízkou efektivitou pedagogického vedení školy a přijímáním jen dílčích opatření se negativně promítají do kvality poskytovaného vzdělávání.
- Málo efektivní činnost metodických orgánů v oblasti vyhodnocování výsledků vzdělávání a sdílení zkušeností s využíváním aktivizačních metod a forem výuky nepodporuje zkvalitňování pedagogického procesu.
- Nízká míra účasti pedagogů na dalším vzdělávání, které by rozšiřovalo jejich pedagogické kompetence a přispívalo ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.
- Nedostatečná diferenciací a individualizace v základní škole, malá pestrost využívaných metod a forem práce především na 2. stupni, absence zpětné vazby k naplnění vzdělávacího cíle a využívání formativního hodnocení nedostatečně podporuje rozvoj každého žáka.
- Přijímaná opatření k motivaci žáků k pravidelné docházce do školy a zlepšování jejich vzdělávacích výsledků v základní škole nejsou v některých případech dostatečně účinná.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Průběžně vyhodnocovat strategii rozvoje školy a přijímat účinná opatření k jejímu naplnění.
- Diferencovat a individualizovat výuku v základní škole, využívat pestré metody a formy práce, poskytovat účinnou zpětnou vazbu o naplnění vzdělávacího cíle, využívat formativní hodnocení jako podporu každého žáka.
- Poskytovat pedagogům efektivní metodickou podporu pro zkvalitňování jejich práce.
- Zkvalitnit činnost metodických orgánů v oblasti vyhodnocování výsledků vzdělávání a sdílení zkušeností.
- Motivovat pedagogy k účasti na dalším vzdělávání, jež by přispívalo ke zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.
- Přijímat opatření, která by účelně motivovala žáky k pravidelné docházce do školy a vedla ke zlepšování jejich vzdělávacích výsledků, uplatňovat pozitivní motivaci žáků.
- Rozšířit spolupráci školy s jinými školami a dalšími subjekty, hledat inspiraci pro zlepšení své činnosti.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace statutárního města Ústí nad Labem s účinností od 1. 5. 2019 včetně přílohy
2. Jmenování ředitelky s účinností od 1. 7. 2012 na dobu 6 let včetně Potvrzení pracovního poměru na dobu neurčitou od 1. 5. 2015
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení (ze dne 30. 9. 2022)
4. Výkaz o ředitelství škol (R 13-01) podle stavu k 30. 9. 2021
5. Výkaz o základní škole (M 3) podle stavu k 30. 9. 2021
6. Výkaz o přípravné třídě (S 4c-01) podle stavu k 30. 9. 2021
7. Výkaz o základní umělecké škole (S 24-01) podle stavu k 30. 9. 2021
8. Výkaz o školní družině (Z 2-01) podle stavu k 31. 10. 2021
9. Souhlas Krajského úřadu Ústeckého kraje se zřízením přípravné třídy a udělení výjimky z počtu žáků v přípravné třídě, školní rok 2022/2023
10. Strategie v rozvoji školy 2021-2024
11. Preventivní program školy, školní rok 2022/2023
12. Organizační řád s účinností od 3. 9. 2012
13. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání přípravné třídy „Škola rytmu života“ platný od 30. 8. 2020
14. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Škola rytmu života“ platný od 2. 9. 2013 včetně dodatků
15. Školní vzdělávací program pro základní umělecké vzdělávání „Škola rytmu života“ s platností od 1. 6. 2013 včetně dodatku
16. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání „Hrou k poznání“ s platností od 2. 9. 2013 včetně dodatku
17. Školní řád včetně přílohy č. 1 Školní řád základní umělecké školy, přílohy č. 2 Vnitřní řád školní družiny, přílohy č. 6 Hodnocení žáků s účinností od 25. 8. 2016 a dodatků
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek) včetně osvědčení z dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
19. Plán DVPP na školní roky 2021/2022, 2022/2023
20. Školní matrika, školní roky 2021/2022, 2022/2023 (vzorek)
21. Třídní knihy, školní rok 2022/2023 (vzorek)
22. Výroční zpráva za školní rok 2020/2021
23. Dokumentace výchovného poradce a školního metodika prevence
24. Inspekční zpráva České školní inspekce č. j.: ČŠIU-1364/16-U (ze dne 31. 10. 2016)
25. Webové stránky školy: www.zsazus-husova.cz

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekce, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Ústecký inspektorát, W. Churchilla 6/1348, 400 01 Ústí nad Labem, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.u@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Ing. Anna Kejřová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

PaedDr. Jana Hornová, školní inspektorka

Mgr. Ivana Reihsová, školní inspektorka

Ing. Bc. Monika Součková, školní inspektorka

Bc. Jana Sejvalová, kontrolní pracovnice

Mgr. Aleš Hajiček, odborník v oblasti základního uměleckého vzdělávání

V Ústí nad Labem 7. 11. 2022